

EPIDEMIOLOŠKE KARAKTERISTIKE LUMBALNOG BOLA

U SELEKCIONIRANOM UZORKU REHABILITACIONOG CENTRA »REUMAL« U FOJNICI

Ksenija Miladinović, Samiha Hodžić, Eldan Lokmić, Dijana Kapetanović

Bilo akutni, bilo hronični, bol u donjoj kralježnici sa ili bez propagacije u donje ekstremitete (lumbalni/lumbosakralni bol) ostaje izazov ne samo za terapiju nego i kao dijagnostički entitet. Stoga se literatura redovno osvježava epidemiološkim studijama o ovom bolu.

Ciljevi naše šestogodišnje retrospektivne studije bili su:

1. dobiti hospitalnu prevalencu lumbalnog bola u periodu od šest godina, te uporediti kretanje prevalencije po pojedinim godinama
2. dobiti pregled pacijenata prema spolu i starosnoj dobi
3. izdvojiti dijagnostičke entitete pod kojima se vodi lumbalni bol i odrediti njihovu procentualnu zastupljenost i odnos prema spolu
4. dobivene rezultate uporediti sa rezultatima drugih studija

Studija je uključila 55725 pacijenata koji su stacionarno boravili u rehabilitacionom centru »Reumal« u Fojnici u periodu od januara 1997. do decembra 2002. godine. Iz ovog uzorka je izdvojeno 12296 pacijenata sa dijagnozama koje su upućivale na lumbalni/lumbosakralni bol. U statističkoj obradi su korišteni hi-kvadrat i Kolmogorow-Smirnow test statističke značajnosti razlika.

Rezultati su pokazali da je ukupna hospitalna prevalenca lumbalnog bola u našem uzorku 22,06 %, a po pojedinim godinama se kretala u rasponu od 17,8 % do 28,6 %. U cjelokupnom uzorku dominirali su muški pacijenti 54,8 % : 45,2 %, a ova proporcija je bila neovisna o godinama istraživanja. Srednja vrijednost starosne dobi kretala se od 44 do 58 godina, linearno se povećavajući od početne do završne godine istraživanja. Najzastupljeniji dijagnostički entitet bio je sindroma lumbale/lumbosacrale sa 37,26 %, hernia disci sa 27,96 %, radiculopathia sa 15,54 %, spondylosis sa 11,86 % i lumboischialgia sa 7,38 %.

Dobiveni rezultati nekih epidemioloških karakteristika lumbalnog bola korelirali su sa rezultatima drugih studija.